

KÖNVRŐL KÖNYVRE

LŐRINCZ P. GABRIELLA

ANYAGFÁRADTSÁG

Oláh András verseit olvasva mindig elfog egy érzés: ezeréve ismerjük egymást. Tiszta lélekkel, letisztult gondolatokkal ír a hétköznapokról, de ugyanakkor Nietzsche-ről is. Olyan érzékenységgel fogja meg a percet, amilyenre a pillanatfelvétel sem képes.

Az *Anyagfáradtság* című verseskötetet öt ciklusra bontja a szerző. Az első ciklus *Elrontott ragozás-avagy Szinbád új szerepben*. A címadó versben keserű felismerés, mély fájdalom tárul az olvasó elé. A jelen sikertelensége, a jövő messzeisége, az életben, a szerelemben való csalódottság sugárzik a vers egészéből: „kihűlt percek levét iszod”, – „aggaszt a múlt mit átragaszt egy messzi fényű őrtorony”. Ugyanakkor ebben a ciklusban találkozunk a kötet címadó versével is. A szenvedély és a szenvedés összetartozását éljük át az *anyagfáradtság* olvasása közben. A cukor nélküli tea kortyolgatásától a jóllakottságon át egészen az egymásba fulladásig mindent magába foglal a vers. „*magadba nyelsz örökre / ha a szoknyádat felgyűrve / egymásnak feszülünk végre / mint óriáskagyló és a tenger...*” A szakítást, a szerelem végességét, annak minden kínját, az egyedül maradás elfogadását, olykor minden dühét, megélését árasztja a költemény. A versek tömörek, semmi túlírás, sem langyosság. A feszes sorok zsigerig hatolnak.

A következő ciklus címe: *Bűvésztükk*. A néhány verset tartalmazó ciklus a veszteséget vagy annak túlélését feszegeti. A ránk kényszeredő helyzetek, a bele nem nyugvás, de beletörődés, a szó legszorosabb értelmében. A tükör fejtegetése gyakran felbukkan a ciklus verseiben, hiszen kit ne foglalkoztatna ez az egyszerű használati tárgy, mely mindent tud rólunk, és mégsem. A ciklust egy hét részből álló vers zárja: *romok*. Ha csak a versen belüli hét címet olvassuk, negatív dolgok megélése, veszteség, rajzolódik elénk: *csőd, megsebeztelek, kifosztva, tanulópénz, tovább álmodtalak, botladozás, szökésben*. Mégis, ennyi fájdalom közepette felcsillan a remény, az újjászületés. „*szökésben / megszöktél tőlem / de nem tudtál fonnyadni / testedből úgy katapultálni / hogy valahol ne találjak rád*” – zárul a második ciklus, és: „*Árnyékod vagyok*”, - épül rá szervesen a következő szakasz címe, mintha csak az eddigi vers folytatása lenne.

A *földcsuszamlás, relikviák, forgácsok* című versek mind több részre osztott művek. Töredék gondolatok, mégis így egészek. A szaggatottság, az írni

sem bírás az olvasó gondolatait is felszaggatja. A végtelennel való szembenézés, a hiányérzet kipótlására való kísérlet, emlékezés, továbblépni akarás. Minden mozdulat precíz tárolása a harmadik ciklus: *Árnyékkod vagyok*. Tisztán érthető. A legmélyebb érzések, s a legmagasabb gondolatok.

Az ezt követő ciklusban a szerző nem a megszokott módon szól. Nem saját magáról, gondolatairól ír, inkább az őt körülvevő világról, élethelyzetekről. Talán innen ered a cím: *kívül a körön*. Külső szemlélőként ír mindenről, ami körülveszi. Ennyire érezhető és érthető gondolatokkal talán Szabó Lőrincnél találkozhatunk. Ugyanígy *a lift* című vers is egy hétköznapi dolgot örökít meg, bárkivel megeshet. A csodálatos nő kiszállva a liftből kikerüli a férfit, ügyet sem vet rá, elindul a folyosón. Közben a férfi figyel a nőt, csalódott, mert észre sem vette, s mikor a liftet elindítja a férfi a földszint felé, még látja, hogy a nő az ő irodáján kopog. Őt kereste.

Az utolsó, *Rövidzárlat* című ciklusban az elmúlásé és Istené a főszerep. A múlandósággal szembeni tehetetlenség, a minden orvoslás kevéssége az Istennel, az isteni döntéssel szemben. A veszteség elfogadása.

Nem lehet kiemelni egy verset, vagy egyetlen ciklust a kötetből. Minden sor, minden írásjel vagy annak hiánya fontos. A mindennapok valódi mélysége kovácsolódik össze a legmagasabb gondolatmenettel. Azt hiszem, a hétköznapi embernek és az irodalmároknak egyaránt ajánlható a kötet. Én köszönöm a szerzőnek, *Oláh Andrásnak!*

OLÁH ANDRÁS: *Anyagfáradtság*. Budapest: Hungarovox Kiadó, 2010, 91 oldal, 1400 Ft. <http://www.freeweb.hu/olah-andras/oszt.html>

BAKOS KISS KÁROLY

TÁJBA ÍRT TÖRTÉNELEM

A szűkebb pátriánk kultúrtörténete iránt érdeklődő olvasó örömmel veheti kézbe Zubánics László legújabb kötetét *Tájba írt történelem* címmel, melyben a neves helytörténész most Kárpátalja legmagyarabb városaként számontartott városának, Beregszásznak a múltjába enged bepillantást. Bár bizonyos rész tekinthető tudományos munkának is, hiszen a források, hivatkozások megjelenésével a szakmai igényeknek is eleget tesz, de sokkal közelebb járunk a valósághoz, ha inkább az érdeklődő nagyközönség számára írt helytörténeti érdekességeket bemutató helyismereti munkaként tekintünk e kötetre. Stílu-